OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lausunto

15.10.2025

VN/2628/2025
VN/2628/2025-OKM-45

Sivistysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan sivistysvaliokunta on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriön kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä, joka koskee kotoutumisen edistämistä annetun lain muuttamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on osallistunut esityksen valmisteluun. Opetus- ja kulttuuriministeriö kannattaa ehdotusta.

Kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestaus

Esityksessä ehdotetaan, että säädettäisiin nykyistä tarkemmin 26 § Kotoutumiskoulutuksen sisältö Opetushallituksen roolista ja henkilötietojen käsittelystä kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksessa. Erityisesti kotoutumisen edistämisen seurantaan ja tiedolla johtamiseen sekä kuntaan ohjaamiseen liittyviä tiedonsaantioikeuksia esitetään lisättäväksi. Käytännössä on kyse tiedonsaantioikeuksista viranomaisten toiminnan tarpeisiin, erityisesti koskien kotoutumisen seurantaa ja kotoutumisen asiakastietojärjestelmän rekisterinpitäjän tehtävää.

Opetushallitus on vuosina 2023 – 2025 kehittänyt kielitaidon päättötestausta ja hankkinut palveluntuottajan rakentamaan alustan, jolla testi teknisesti toteutetaan. Kokonaisuutta on johdettu Opetushallituksen, opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteisessä ohjausryhmässä, jossa yhteistyö on ollut toimivaa.

Tietojen siirto ja tiedonkulku ovat keskeisessä roolissa kaikessa eri Opetushallituksen toteuttamissa kielentestauksen sovelluksissa ja järjestelmissä. Opetushallitus on tuonut esiin, että selkeyden vuoksi olisi syytä säätää lain tasolla Opetushallituksen tehtävästä kehittää ja ylläpitää kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestijärjestelmää sekä selkeyttää siihen liittyvää henkilötietojen käsittelyä ja tiedonsaantioikeuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kannatta esitystä. Se selkeyttää Opetushallituksen roolia ja tiedonkäsittelyä liittyen kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestausta. Esitys tukee kielen testaamiseen liittyvien tietojen joustavaa käyttöä eri hallinnonalojen välillä. Samalla se edistää sujuvampaa yhteistyötä viranomaisten välillä. Opetus- ja kulttuuriministeriö haluaa myös kiittää työ- ja elinkeinoministeriön nopeaa valmistelua lainsäädännön muuttamiseksi toimivien ratkaisujen mahdollistamiseksi.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Opetus- ja kulttuuriministeriö				
PL 29 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 135 9335 +358 9 135 9335	kirjaamo.okm@gov.fi

Perusopetuslain muutos

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaan kunnille maksetaan korvauksia esimerkiksi kansainvälistä suojelua saaville lapsille perusopetuksessa tarjottavien erityisen tuen kustannuksista.

Ehdotuksessa esitetään, että muutettaisiin 65 § Valtion korvauksia erityiskustannuksista koskevan pykälän viittaus niin, että se vastaisi muuttunutta perusopetuslakia. Kyse on teknisluontoisesta muutoksesta, joka liittyy 1.8.2025 voimaan tulleeseen perusopetuslain muutokseen (30.12.2024/1090), jolla kumottiin erityistä tukea koskeva 17 § ja säädettiin uudella tavalla perusopetuslain tukitoimista 20 c § Oppilaskohtaiset tukitoimet ja niiden järjestäminen.

Voimaantulosäännöksen esitetään sisältävän myös säännöksen siitä, että lain voimaan tullessa voimassa olleen 65 §:n 2 momentin nojalla maksettavia perusopetuslaista kumotun 17 §:n mukaisen erityisen tuen päätökseen perustuvia kustannusten korvauksia voitaisiin maksaa muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle vielä siltä ajalta, jolloin kumotun 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös on perusopetuslaissa säädetyn nojalla voimassa. Korvauksia voisi hakea 1.8.2025 - 31.8.2026 välillä syntyneistä perusopetuslaista kumotun 17 §:n mukaiseen päätökseen perustuvista kustannuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö kannattaa, että esityksessä on huomioitu tämä voimaantulosäännös.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt yhteistyötä työ- ja elinkeinoministeriön valmistelijoiden kanssa, kun viittaus perusopetuslakiin on päivitetty.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kannattaa esitystä.

Opetusneuvos Ulla-Jill Karlsson

Jakelu Eduskunnan sivistysvaliokunta

Tiedoksi OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Heidi Backman
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anita Westerholm